

Förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag

Sammanfattning

Ett enhälligt utskott tillstyrker det förslag till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag som regeringen lagt fram i proposition 2003/04:96. Förslaget innebär att det vid beräkning av bostadsbidrag skall bortses från sådana tillgångar som ett barn fått genom gåva, testamente eller förmånstagarförordnande vid försäkring eller visst individuellt pensionssparande. En förutsättning härför är dock att barnet har förvärvat egendomen av annan än barnets förmyndare och att förvärvet är förenat med villkor som dels innebär att förmyndaren är skild från förmögenhetens förvaltning, dels anger vem som i stället skall utöva den.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden.....	4
Inledning.....	4
Bakgrund.....	4
Barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlat förslag.....	6
Propositionen.....	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag

Riksdagen antar regeringens förslag till

2. lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:96 i denna del.

Stockholm den 4 maj 2004

På bostadsutskottets vägnar

Ragnwi Marcelind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ragnwi Marcelind (kd), Owe Hellberg (v), Anders Ygeman (s), Lilian Virgin (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Nina Lundström (fp), Siw Wittgren-Ahl (s), Hans Unander (s), Maria Öberg (s), Margareta Pålsson (m), Ingela Thalén (s), Lars Tysklind (fp), Rigmor Stenmark (c), Gunnar Sandberg (s), Peter Danielsson (m), Sten Lundström (v) och Helena Hillar Rosenqvist (mp).

Utskottets överväganden

Inledning

Regeringen har i proposition 2003/04:96 Vissa socialförsäkringsfrågor lagt fram ett förslag till lag om ändring i lagen om bostadsbidrag. Propositionen har hänvisats till socialförsäkringsutskottet, som därefter till bostadsutskottet har överlämnat den del av propositionen som avser bostadsbidragen jämte eventuella motioner. Några motioner har emellertid inte väckts i denna del.

Bakgrund

I samband med att bostadsutskottet har följt upp utfallet av de nya regler för bostadsbidragen som trädde i kraft 1997 har utskottet bl.a. pekat på behovet av att se över hur barns förmögenhet skall beaktas vid beräkningen av bostadsbidrag. Utskottet och riksdagen har även genom ett tillkännagivande gjort regeringen uppmärksam på detta. Regeringen lade också våren 2003 fram ett förslag (prop. 2002/03:33) om barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag. Förslaget, som antagits av riksdagen (bet. 2002/03:BoU6), innebär att barns ersättningar med anledning av kroppsskada, kränkning, olycksfall eller sjukdom inte räknas in i familjens förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag. I det remissförfarande som föregick regeländringen hade Riksförsäkringsverket (RFV) i sitt remissyttrande föreslagit att sådan egendom som barn erhållit genom gåva eller testamente av annan än förälder med villkor som inskränker rätten att disponera egendomen skulle undantas vid beräkningen av bostadsbidrag. Regeringen redovisade också verkets förslag i propositionen och aviserade samtidigt att den avsåg att göra en samlad inventering av förmögenhetsbegreppet inom socialförsäkringarna och återkomma till riksdagen i denna fråga.

Regeringen har därefter gett RFV i uppdrag att analysera och kartlägga om det finns skäl att ytterligare undanta viss förmögenhet vid beräkning av bland annat bostadsbidrag. Med anledning av uppdraget har RFV hösten 2003 utarbetat rapporten Förmögenhet vid beräkning av bostads- och underhållsstöd. Utifrån denna rapport har en promemoria om förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag tagits fram inom Regeringskansliet. Promemorian har remissbehandlats och därefter lagts till grund för förslaget om ändring i lagen om bostadsbidrag i proposition 2003/04:96.

Barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta regeringens förslag till ändring i lagen om bostadsbidrag.

Bostadsbidraget är en behovsprövad förmån som utges beroende på familjens sammansättning, boendekostnad, boyta och bidragsgrundande inkomst. Eftersom bostadsbidraget är behovsprövat är det enligt propositionen också rimligt att ta hänsyn till familjens samtliga ekonomiska tillgångar som den sökande har någon form av inflytande över. Det är enligt regeringen därför inte rimligt att generellt undanta barns förmögenhet vid beräkningen av bostadsbidrag, och det är inte heller lämpligt på grund av att ett sådant system lätt kan komma att missbrukas. Samtidigt uttalar regeringen att det inte heller är rimligt att föräldrarna uppbär bostadsbidrag när barnen i familjen har stora förmögenheter. Däremot får det anses vara rimligt att undanta förmögenhet som föräldern inte har möjlighet att bestämma över.

Regeringen föreslår därför att vid beräkning av bostadsbidrag skall det bortses från sådana tillgångar som ett barn får genom gåva, testamente eller förmånstagarförordnande vid försäkring eller pensionssparande enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande. Sådant undantag förutsätter att barnet förvärvat egendomen från någon annan än barnets förmyndare och att förvärvet är förenat med villkor som dels innebär att förmyndaren är skild från förmögenhetens förvaltning, utan bestämmanderätt för denne, dels anger vem som i stället skall utöva förvaltningen. Detsamma skall gälla avkastning av och sådant som trätt i stället för sådan egendom.

Regeländringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2004 och tillämpas på bostadsbidrag som lämnats och avser tid för år 2003 och därefter.

Några motioner med anledning av regeringens förslag i denna del har inte väckts.

Bostadsutskottet kan konstatera att regeringens förslag ligger väl i linje med utskottets och riksdagens tidigare ställningstaganden när det gäller hän-synstagande till barns förmögenhet vid beräkning av bostadsbidrag. Förslaget tillstyrks sålunda.

BILAGA 1

Förteckning över behandlat förslag

Propositionen

Proposition 2003/04:96 Vissa socialförsäkringsfrågor:

Riksdagen antar regeringens förslag till

2. lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag.

Regeringens lagförslag återfinns i bilaga 2.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:737) om bostadsbidrag
dels att 5 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 5 b §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹

Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet enligt vad som anges i denna paragraf. Tillägg skall göras för varje sökande och varje barn som avses i 10 § med undantag av första stycket 2 och 3 samt tredje stycket. Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från privatbostadsfastighet eller bostadsrätt för vilken bostadsbidrag söks och skulder med säkerhet i denna egendom. Vid beräkningen skall också bortses från sådan tillgång som anges i 5 a §. Tillägg skall göras med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor, avrundat nedåt till helt tiotusental kronor.

Tillägg för barns förmögenhet skall fördelas lika mellan makar.

Tillägg till den bidragsgrundande inkomsten skall göras för förmögenhet enligt vad som anges i denna paragraf. Tillägg skall göras för varje sökande och varje barn som avses i 10 § med undantag av första stycket 2 och 3 samt tredje stycket. Som förmögenhet räknas den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från privatbostadsfastighet eller bostadsrätt för vilken bostadsbidrag söks och skulder med säkerhet i denna egendom. Vid beräkningen skall också bortses från sådan tillgång som anges i 5 a *och* 5 b §§. Tillägg skall göras med 15 procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor, avrundat nedåt till helt tiotusental kronor.

5 b §

Tillgångar som ett barn har förvärvat genom gåva, testamente eller förmånstagarförordnande vid försäkring eller pensionssparande enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande skall undantas vid beräkningen av barnets förmögenhet enligt 5 §. Ett sådant undantag förutsätter dock att förvärvet har skett från någon annan än barnets förmyndare och

¹ Senaste lydelse 2003:78.

att det är förenat med villkor
– som innebär att egendomen
skall stå under förvaltning av
någon annan än förmyndaren,
utan bestämmanderätt för denne,
och
– som anger vem som i stället
skall utöva förvaltningen.
Första stycket gäller även av-
kastning av och sådant som trätt i
stället för sådan egendom.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2004 och tillämpas på bostadsbidrag som avser tid för år 2003 och därefter.